

Deloitte: financiële positie gemeente Haren erg wankel

Dvhk/3-6-16

LIEKE VAN DEN KROMMENACKER
JOHAN DE VEER

HAREN De financiële positie van de gemeente Haren is uiterst kwetsbaar. De schulden zijn hoog, de lasten idem. Haren kan zich geen tegenvallers permitteren, daarvoor zijn de reserves te laag.

Dat blijkt uit twee onderzoeksrapporten van consultancybureau Deloitte die deze krant in bezit heeft. De analyses zijn uitgevoerd in opdracht van zowel de provincie Groningen als de gemeente Haren.

De risicoprofielen zijn gemaakt in het licht van een herindeling met Groningen en Ten Boer, die afgelopen weken is verkend in gesprekken tussen de drie colleges van B en W en de provincie. De resultaten van dit open overleg – plus het complete rapport *Beter Haren* waarin de gevolgen van een zelfstandig Haren uiteen zijn gezet – worden vanmorgen openbaar gemaakt.

De conclusies van Deloitte laten weinig aan de verbeelding over: Haren beweegt zich financieel op het randje, stellen de onderzoekers in beide financiële analyses. Dit betekent een gevaar voor de voorzieningen in de groene parel.

Hoewel de begroting sluitend is

en de reserve- en schuldenpositie de komende jaren verder verbeteren, blijft de financiële ruimte volgens Deloitte zeer beperkt. Voor nieuwe investeringen is vrijwel geen geld.

In de begroting zijn nog niet alle bezuinigingen ingevuld, constateert het bureau. Denk aan de kortingen op het Sociaal Domein (2 miljoen euro) en personeelskosten (450.000 euro). Een deel van toekomstige opbrengsten uit grondexploitaties is al wel in de begroting verwerkt.

Deloitte schetst een beeld dat Haren bij tegenvallers de pineut is: dan is het niet langer wankelen, maar vallen, met name door de combinatie van de lage reserves en hoge schulden. Het risico is dat de gemeente haar eigen financiële doelstellingen niet haalt.

Het verhogen van de onroerende-zaakbelasting (ozb) zou enige verlichting bieden, ware het niet dat volgens de onderzoekers de lokale lasten al hoog zijn. Ze verwijzen daarbij naar cijfers van het COELO, het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lage Overheden.

Hieruit blijkt dat de jaarlijkse woonlasten (ozb, riool en afval) voor een meerpersoons huishouden in 2016 109 euro boven het landelijk gemiddelde liggen en 70 euro boven het gemiddelde van de provincie

Groningen. Ten opzichte van Ten Boer liggen de lasten 21 euro lager.

Een blik op de perspectiefnota van 2017 laat in plaats van een positief saldo een tekort zien. Zowel qua mee- als tegenvallers op de begroting blijkt Haren sterk afhankelijk van externe factoren, zoals de balans van het gemeentefonds en loon- en prijsontwikkelingen.

De bevindingen van de Deloitte-onderzoekers sluiten aan bij resultaten van eerdere onderzoeken. Eer-

der al concludeerde adviesbureau B&A dat de 'financiële spankracht van de gemeente beperkt is, ook a 'zijn de afgelopen jaren stevige stappen gezet naar verbetering'. Deloitte geeft aan dat de uitkomsten een eerste beeld 'op hoofdlijnen' geven en dat een verdiepend vervolgonderzoek mogelijk gewenst is.

De gemeenteraad van Haren beslist op 15 juni in een extra raadsvergadering of ze wil fuseren of zelfstandig wil blijven.

Hogere lasten, ja of nee?

Behalve Deloitte boog ook de coalitiefractie van D66 zich over het (woon)lastenvraagstuk. Om een schatting van de nieuwe lasten – na een fusie – te maken, stellen de democraten terecht, moet je uitgaan van gelijkblijvende opbrengsten.

Op basis van een eigen berekening concludeert de fractie dat inwoners en ondernemers jaarlijks zo'n 2 miljoen euro meer gaan betalen bij een fusie. Hiertoe paste ze de Groningse belastingtarieven toe op de situatie in Haren, ervan uitgaande dat de huidige tarieven van Stad ook die van de fusiegemeente worden. Dit zal niet zo zijn, zegt onderzoeker Corine Hoeben van het COELO. „Voor een goede

berekening moet je de tarieven opnieuw berekenen. Voor Groningen zullen deze iets lager worden en voor Haren iets hoger.”

Wel bestaat de kans dat het gemiddelde huishouden in Haren meer gaat betalen. Hoeben: „Omdat Groningen veel groter is dan Haren zullen de nieuwe tarieven dichter tegen die van de stad gaan zitten.” Ook is de waarde van huizen in Haren betrekkelijk hoog. „Zij betalen in vergelijking met huishoudens in andere delen van de gemeente Groningen dus mogelijk relatief veel ozb.” Groningen noemt het onderzoek van D66 kort door de bocht. 'Tarieven van nu zijn niet de tarieven van de toekomst'.